

REFERAT Landdistriktsudvalget (2026-2029) d. 04-02-2026

Mødedato Onsdag d. 04. februar 2026 kl. 15:00

Mødested M5, Viborg Rådhus

Mødedeltagere Lone Kastberg, Jakob Svendsen, Charlotte Kjærgaard, Simon Højer, Sofie Ringgaard Schøning

Indholdsfortegnelse

Orientering til Landdistriktsudvalget om nedrivningspuljen og handlemuligheder.....	3
Orientering om Landdistriktsudvalgets økonomi.....	6
Udvælgelse af landsbyer og byer til ottende runde lokale udviklingsplaner.....	8
Forslag til årshjul for Landdistriktsudvalget.....	12
Fortsat drøftelse af konstitueringsaftalen.....	13
Forslag vedr. Årets Lokalområde og prisen Landdistrikternes Ildsjæle 2026.....	14
Kommunens forsamlingshuse - Fordeling af tilskud 2026.....	17
Meddelelser og gensidig orientering.....	19
Møde- og aktivitetsplan for Landdistriktsudvalget.....	20
Underskriftsark.....	22

Punkt 1: Orientering til Landdistriktsudvalget om nedrivningspuljen og handlemuligheder

25/32590

Resume

Landdistriktsudvalget får hermed en orientering om pulje til nedrivning og kommunens handlemuligheder i forhold til forfaldne bygninger.

Indstilling

Direktøren for Børn & Unge indstiller,

1. at Landdistriktsudvalget tager orienteringen til efterretning.

Beslutning i Landdistriktsudvalget (2026-2029) den 04-02-2026

Fraværende: Charlotte Kjærgaard

1. Orienteringen blev taget til efterretning.

Sagsfremstilling

Historik

Landdistriktsudvalget har senest den 28. januar 2025 godkendt kriterier for Puljen til nedrivning og renovering 2025 ([link til sag nr. 5 i Landdistriktsudvalget den 28. januar 2025](#)).

Landdistriktsudvalget besluttede, via godkendelse af kriterierne, på sit møde den 24. februar 2022, at nedrivning af bygninger, hvor arealet efterfølgende anvendes til nybyggeri, støttes med max. 50%, jf. en overslagspris (værdiforøgelse). ([link til sag nr. 5 i Landdistriktsudvalget den 24. februar 2022](#)).

Landdistriktsudvalget besluttede på sit møde den 28. januar 2025, at der i kriterierne blev tilføjet, at beboelsesejendomme i det åbne land kan prioriteres, og at landbrugsbygninger i det åbne land ikke støttes ([link til sag nr. 5 i Landdistriktsudvalget den 28. januar 2025](#)).

Landdistriktsudvalget besluttede, via godkendelse af kriterierne, på sit møde den 20. marts 2018 betingelserne for kommunalt opkøb af ejendomme ([Link til sag nr. 8 i Landdistriktsudvalget den 20. marts 2018](#)).

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

Pulje til nedrivning er en del af det statslige rammebeløb ”Pulje til Landsbyfornyelse”, jfr. byfornyelsesloven. Pulje til landsbyfornyelse skal sætte gang i udvikling og omdannelse af byer i landdistrikterne, hvor der er behov for at gøre dem attraktive at bo og investere i. Byfornyelsen skal være med til at forbedre bygningerne i den dårligste del af boligmassen.

Puljen kan anvendes i det åbne land og i byer med under 4.000 indbyggere til nedenstående formål:

- Områdefornyelse i landsbyer og åbent land
- Istandsættelse af (klimaskærm):
 - Private udlejningsboliger etage- og enfamiliehuse
 - Ejer- og andelsboliger
 - Forsamlingshuse
 - Erhvervslokaler i kombinerede beboelses- og erhvervsbygninger
- Nedrivning af nedslidte og forfaldne boliger og erhvervsbygninger, opført før 1960
- Fjernelse af skrot og affald fra boligejendomme
- Kommunalt opkøb af nedslidte ejendomme med henblik på istandsættelse eller nedrivning
- Ombygning af tomme erhvervslokaler og offentlige bygninger til udlejningsboliger
- Indretning af byrum på grunde, hvor der er fjernet bygninger efter byfornyelsesloven

- Genhusning, hvis istandsættelse, nedrivning eller kondemnering kræver flytning af beboere
- Kondemnering af boliger, der er sundhedsskadelige eller brandfarlige (myndighedsopgave)

Kriterier for prioritering af ansøgningerne

Landdistriktsudvalget har de enkelte år truffet beslutning om fordeling af de statslige midler til henholdsvis nedrivning/renovering, områdefornyelser og kondemnering samt størrelsen på puljen til nedrivning og renovering. Budgettet for puljen til nedrivning og renovering har de senere år ligget på 1 mio. kr. til 5,8 mio. kr. – og den statslige rammes andel hertil har varieret fra 0 kr. til 3,5 mio. kr.

Da der ikke nødvendigvis er midler til at kunne tilgodese alle ansøgninger, er der besluttet kriterier for, hvilke ejendomme der kan opnå støtte.

Med de nuværende kriterier prioriteres byer/landsbyer fremfor det åbne land – ligesom byer der gennemgår eller har gennemgået en områdefornyelse eller en lokal udviklingsplan prioriteres højt.

Ansøgninger prioriteres ud fra, hvor synligheden er størst, og flest muligt får glæde af tiltagene. Tidligere betød det, at bygningerne skulle ligge i en mindre by eller grænse op til denne.

Landdistriktsudvalget besluttede i 2025 at, at beboelsesejendomme i det åbne land kan prioriteres, og at landbrugsbygninger i det åbne land ikke støttes.

De vedtagne kriterier for pulje til nedrivning i 2025 er i bilag 1.

I bekendtgørelsen anføres det, at ”den støtteberettigede udgift opgøres med fradrag af værdistigning på ejendommen som følge af nedrivningen”. For at opfylde dette lovkrav, har Landdistriktsudvalget på sit møde den 24. februar 2022 i kriterierne besluttet, at nedrivning af bygninger, hvor arealet efterfølgende anvendes til nybyggeri, støttes med max. 50%, jf. en overslagspris (værdiforøgelse).

Kommunalt opkøb af ejendomme for nedrivning

Landdistriktsudvalget har besluttet nedenstående betingelser for kommunalt opkøb af ejendomme på møde den 20. marts 2018:

- Hvis en bygning indgår i et af kommunens delprojekter i en områdefornyelse eller i et delprojekt i en godkendt lokal udviklingsplan, kan Økonomi- og Erhvervsudvalget beslutte, at bygningen opkøbes.
- Hvis der er forfaldne ”herreløse ejendomme” i de mindre byer/landsbyer kan Økonomi- og Erhvervsudvalget beslutte, at bygningen opkøbes med henblik på nedrivning. Den maksimale udgift til denne bygning må være 60.000 kr.

Øvrige handlemuligheder

Kommunen har ud over støtte til nedrivning af forfaldne bygninger kun få handlemuligheder.

- Hvis der anmeldes rotter på ejendommen, skal kommunen sende rottefænger.
- Hvis der anmeldes mistanke om miljøfarligt affald eller lignende på grunden, kan kommunen besigtige ejendommen og evt. give påbud om oprydning.
- Hvis der er oplag eller lignende på offentlige arealer, kan kommunen give et påbud om oprydning som ejendomsejer.

Byggeloven

Byggelovens § 14 fastlægger, at ”Bebyggelse, ejendommens ubebyggede arealer og derpå værende indretninger skal holdes i forsvarlig stand, så de ikke frembyder fare for ejendommens beboere eller andre eller på anden måde er behæftet med væsentlige mangler. Desuden skal ejendommen holdes i en under hensyn til beliggenheden sømmelig stand.”

Forsvarlig stand relaterer sig til byggelovsmæssige forhold, hvor væsentlige vedligeholdelsesmangler påvirker sikkerhed og sundhed, uden at der er umiddelbart fare. Det kan fx være nedbrudte bygningsdele, utæt tagdækning, utætte rørgennemføringer mv.

Vedligeholdelsesmæssige forhold, der er forbundet med fare for beboere eller andre, kan fx være bygningsdele som skorstene, altaner og øvrige bygningsdele, hvor der er risiko for nedstyrtning. Generelt kan kommunen ved forhold med fare kræve bygninger og udearealer afspærret og rømmet i relevant omfang.

Vurderingen af sømmelig stand skal forholde sig til den konkrete beliggenhed, og der kan dermed stilles større krav til en ejendom på fx en gågade eller i et homogent villakvarter end i et industrikvarter eller i det åbne land, hvor der næppe kan stilles krav.

Hvorvidt en ejendom fremstår i sømmelig stand, er en konkret vurdering, men afgørelser på området indikerer, at forholdene skal være af graverende karakter i forhold til den konkrete beliggenhed. Den sømmelige stand tager især hensyn til bebyggelsens ydre fremtræden, men praksis har ikke fastlagt i hvilken udstrækning byggelovens § 14 kan anvendes til at varetage æstetiske og arkitektoniske hensyn i forhold til bebyggelsens ydre fremtræden.

Miljøbeskyttelsesloven

Miljøbeskyttelsesloven kan anvendes, hvis affald medfører uhygiejniske forhold eller forurening af luft, vand eller jord. Det kan fx være håndtering af affald på ejendommen i form af ikke-indregistrerede biler og slamsugere, containere, traktorer og metalskrot. Hvad angår husholdningsaffald er borgere forpligtet til at benytte en kommunal ordning, når denne er fastlagt i kommunens regulativ for husholdningsaffald.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Udvalget forventes i foråret 2026 at godkende kriterier for det pågældende år, hvorefter puljen kan åbnes for ansøgninger. Dette afventer, at Viborg Kommune modtager tilsagn fra staten om rammebeløbet for "Pulje til Landsbyfornyelse".

Økonomiske forhold og konsekvenser

Når kommunen modtager rammebeløb til Pulje til Landsbyfornyelse, vil udvalget få forelagt en bevillingssag for Puljen til nedrivning og reovering 2026.

For at få andel i rammebeløbet kræver det en kommunal medfinansiering på mindst 40%.

Viborg Kommune har de seneste år modtaget nedenstående rammebeløb, der affødte en kommunal medfinansiering. Beløbene har været anvendt til pulje til nedrivning og reovering samt områdefornyelser og kondemnering i 2025.

År	Rammen fra Staten	Kommunal medfinansiering	I alt
2025	2.419.294 kr.	1.612.862 kr.	4.032.156 kr.
2024	1.973.378 kr.	1.315.585 kr.	3.288.963 kr.
2023	2.618.925 kr.	1.745.950 kr.	4.364.875 kr.
2022	3.534.456 kr.	2.356.304 kr.	5.890.760 kr.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Bilag

Kriterier for Nedrivning 2025 - besluttet af LDU den 28.01.2025

Orientering om nedrivninger.pdf

Punkt 2: Orientering om Landdistriktsudvalgets økonomi

26/1320

Resume

På mødet gives en orientering om Landdistriktsudvalgets overordnede økonomi 2026.

Indstilling

Direktøren for Børn & Unge indstiller,

1. at orienteringen om udvalgets overordnede økonomi 2026 tages til efterretning.

Beslutning i Landdistriktsudvalget (2026-2029) den 04-02-2026

Fraværende: Charlotte Kjærgaard

1. Orienteringen om udvalgets overordnede økonomi 2026 blev taget til efterretning.
2. Forvaltningen blev anmodet om til næste møde at udarbejde et budgetforslag.

Sagsfremstilling

Historik

Intet.

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

Landdistriktsudvalgets økonomi består af både drifts- og anlægskonti.

Drift

Budgetrammen 2026 for Landdistriktsudvalgets drift vedrører følgende konti:

- Landdistriktsudvalgets dispositionssum
- LDU – Forsamlingshuse
- Årets lokalområde

Anlæg

Anlægsbudget for 2026 – et rammebeløb til politisk disponering:

- Udvikling i mindre byer og landdistrikter (har hidtil været anvendt til diverse puljer, områdefornyelser m.v.).

Anlægsbudgetter for 2026, som er politisk godkendt:

- Realiseringsplan for Løvel (Tragten)
- Områdefornyelse Løgstrup
- Områdefornyelse Ravnstrup
- Områdefornyelse Tange
- Pulje til nedrivning og renovering 2025 (er disponeret til ansøgninger)

Anlægsbevilling (udisponeret), som ønskes overført fra 2025 til 2026:

- Forsamlingshuse/mødesteder

Forvaltningen vil på mødet gennemgå økonomien.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Intet.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Bilag

Præsentation af Landdistriktsudvalgets økonomi til LDU-møde 04022026

Punkt 3: Udvalgelse af landsbyer og byer til ottende runde lokale udviklingsplaner

24/11113

Resume

Landdistriktsudvalget har i september 2025 igangsat ottende ansøgningsrunde for lokale udviklingsplaner. Udvalget præsenteres hermed for de modtagne ansøgninger til lokale udviklingsplaner og skal beslutte, hvilke byer/områder der indgår i den kommende runde af lokale udviklingsplaner.

Indstilling

Direktøren for Børn og Unge indstiller til Landdistriktsudvalget,

1. at udvalget udpeger to områder til den kommende runde af lokale udviklingsplaner.

Beslutning i Landdistriktsudvalget (2026-2029) den 04-02-2026

Fraværende: Charlotte Kjærgaard

1. Følgende områder blev udpeget til den kommende runde af lokale udviklingsplaner:
 - a. Sahl
 - b. Hersom-Bjerregrav

med den bemærkning, at der for de ansøgninger, der indeholder konkrete forslag om anlæg kan der evt. blive mulighed for at søge puljer medio 2026 i regi af Landdistriktsudvalget.

Sagsfremstilling

Historik

Økonomi- og Erhvervsudvalget besluttede på et møde i december 2025 ([link til sag nr. 15 i Økonomi- og Erhvervsudvalget den 10. december 2025](#)) at sætte ejendommen Klovenhøjvej 1a, Sdr. Rind til salg med mulighed for at lokalområdet kan købe ejendommen som lokalt mødested til kultur- og fritidsformål.

Landdistriktsudvalget godkendte på et møde i oktober 2025 ([link til sag nr. 1 i Landdistriktsudvalget den 23. oktober 2025](#)) nye udvælgelseskriterier for byer til lokale udviklingsplaner.

Landdistriktsudvalget besluttede på et møde i september 2025 ([link til sag nr. 1 i Landdistriktsudvalget den 16. september 2025](#)) at igangsætte en ny ansøgningsrunde til lokale udviklingsplaner.

Landdistriktsudvalget godkendte på et møde i august 2024 ([link til sag nr. 3 i Landdistriktsudvalget den 15. august 2024](#)) at igangsætte lokale udviklingsplaner for Vridsted, Mammen og Hvam.

Inddragelse og høring

I oktober 2025 kontaktede forvaltningen 14 byer med henblik på at indkalde ansøgninger til udarbejdelse af lokale udviklingsplaner. Ingen af de 14 byer har tidligere udarbejdet en lokal udviklingsplan. Byerne er udvalgt, da de tidligere har søgt eller vist interesse for at få udarbejdet en lokal udviklingsplan (LUP). Derudover er der med afsæt i Landdistrikter i udvikling identificeret de byer med over 200 indbyggere, som endnu ikke har fået udarbejdet en LUP.

Vinkel, Sundstrup, Sahl, Nørre Rind, Hersom-Bjerregrav, Sønder Rind-Rindsholm, Almind, Klejtrup og Karup-Kølvrå har indsendt ansøgninger. Byernes ansøgninger er i bilag 1.

Beskrivelse

Byrådet vil styrke planlægningen i Viborg Kommunes mindre byer og landsbyer for at bevare og understøtte levende og attraktive lokalsamfund. Lokale udviklingsplaner er et centralt redskab til at understøtte udviklingen i kommunens mindre byer og landsbyer.

Hvad er lokale udviklingsplaner?

En lokal udviklingsplan er et visionsdokument, der angiver retningen for byens eller landsbyens udvikling – både på kort og lang sigt.

En lokal udviklingsplan udarbejdes i tæt samarbejde mellem kommune og borgere for at sikre lokal forankring og en fælles vision. Udviklingsplanerne indeholder handleplaner for konkrete initiativer og projekter fordelt på, hvad borgerne vil arbejde for, og hvad byrådet vil arbejde for.

Planerne udløser ikke i sig selv økonomiske midler, men fungerer som idékataloger, der kan bruges til at søge puljer og fonde og som afsæt for at iværksætte lokale aktiviteter og arrangementer. Procesplanen for udarbejdelsen af LUP er i bilag 2.

Der er indtil videre udarbejdet lokale udviklingsplaner for 22 byer og landsbyer.

Ansøgninger

Herunder er et kort resume af byernes ønsker og forslag til fremtidig udvikling:

Vinkel

Med en lokal udviklingsplan ønsker Vinkel en ny retning for byens udvikling, herunder nye tanker og nye initiativer. Byens konkrete ønsker er bl.a. renovering af forsamlingshuset, opførelsen af mindre boliger og/eller seniorbofællesskaber, naturruter, skovhave og at fremme samarbejdet mellem lokale foreninger. I planen Landdistrikter i udvikling er Vinkel udpeget som en landsby i omstilling. Ansøgning er i bilag 1.

Sundstrup

Med en lokal udviklingsplan ønsker Sundstrup fortsat at udvikle havneområdet til rekreation og turisme, trafikforbedrende tiltag og cykelstiforbindelser til nærliggende byer, opførelse af boliger samt højvands sikring af udsatte huse. Sundstrup fremgår ikke som selvstændigt landsbysegment i Landdistrikter i udvikling, da Sundstrup har færre end 200 indbyggere. Ansøgning er i bilag 1.

Sahl

Med en lokal udviklingsplan ønsker Sahl en fælles retning for byens udvikling. Byens konkrete ønsker er bl.a. at styrke sammenholdet på tværs af foreninger og fællesskaber, igangsætte initiativer for børn og unge, videreudvikle byfest, arrangere fællesspisning og aktiviteter samt udvikle velkomstmateriale til tilflyttere. I planen Landdistrikter i udvikling er Sahl udpeget som en landsby i omstilling og en landsby i landskabet. Ansøgning fremgår i bilag 1.

Nørre Rind

Med en lokal udviklingsplan ønsker Nørre Rind bl.a. en række trafikforbedrende tiltag, herunder hastighedsdæmpende tiltag og cykelstiforbindelser, omdannelse og forskønnelse af byens uderum og mødesteder og etablering af stier i og uden for byen. Nørre Rind fremgår ikke som selvstændigt landsbysegment i Landdistrikter i udvikling, da Nørre Rind har færre end 200 indbyggere. Ansøgning er i bilag 1.

Hersom-Bjerregrav

Med en lokal udviklingsplan ønsker Hersom-Bjerregrav en fælles retning for byens udvikling, men angiver herudover ikke andre ønsker. I planen Landdistrikter i udvikling er Hersom-Bjerregrav udpeget som en landsby i landskabet og en handlekraftig landsby. Ansøgning er i bilag 1.

Sønder Rind-Rindsholm

Med en lokal udviklingsplan ønsker Sønder Rind-Rindsholm at samle alle aktiviteter under ét tag i et nyt kulturhus, herunder fastholde og udvikle Juniorklubben, styrke det sociale fællesskab i byen, forbedre skoleveje og tiltag mod støj fra Rute 26. I planen Landdistrikter i udvikling er Sønder Rind og Rindsholm udpeget som handlekraftige landsbyer. Ansøgning er i bilag 1.

Almind

Med en lokal udviklingsplan ønsker Almind at der udstykkes nye byggegrunde for at tiltrække nye beboere, sikre skoleveje og cykelstier til og fra Almind og forbedre forbindelsen til naturen. Almind fremgår ikke som selvstændigt landsbysegment i Landdistrikter i udvikling, da Almind har færre end 200 indbyggere. Ansøgning er i bilag 1.

Klejtrup

Med en lokal udviklingsplan ønsker Klejtrup at etablere et grønt område med legeplads, nye cykelstiforbindelser, sti igennem skov og opsætning af digital inforskærm. I planen Landdistrikter i udvikling er Klejtrup udpeget som en landsby i omstilling og en handlekraftig landsby. Ansøgning er i bilag 1.

Karup-Kølvrå

Med en lokal udviklingsplan ønsker Karup-Kølvrå en fælles retning for byens udvikling. Byen ønsker at understøtte en positiv befolkningsudvikling, styrke det interne samarbejde i og mellem byerne samt styrke Karups position som servicelandsby. I planen Landdistrikter i udvikling er Karup udpeget som en landsby i landskabet og en stærk servicelandsby og Kølvrå er udpeget som en landsby i omstilling. Ansøgning er i bilag 1.

Kriterier for udvælgelse

Landdistriktsudvalget har tidligere besluttet, at udvælgelsen af byer til lokale udviklingsplaner skal baseres på en helhedsvurdering af to forhold, nemlig aktualitet og behov. Derudover indgår en vurdering af, hvilket landsbysegment den pågældende by tilhører, jf. planen Landdistrikter i udvikling.

Udvælgelseskriterier:

- Et større (kommunalt) projekt skal i gang, som aktualiserer behov for en LUP.
- Hvis byen ikke har gennemført en områdefornyelse eller udarbejdet en større udviklingsplan inden for de seneste 5 år, kan der være behov for en LUP.
- Hvis byen tilhører et landsbysegment med særligt behov for udvikling eller omstilling f.eks. pga. befolkningstilbagegang i Landdistrikter i udvikling.

Kriterierne anvendes som grundlag for prioritering og fastlæggelse af rækkefølge, når der er flere ansøgere til en runde end det er muligt at igangsætte processer for.

Forvaltningens vurdering

Forvaltningen peger på fire mulige områder for udarbejdelse af en lokal udviklingsplan:

1. Sahl
2. Vinkel, Sønder Rind, Rindsholm (klynge)
3. Hersom-Bjerregrav
4. Karup-Kølvrå

Forvaltningen anbefaler, at udvalget udvælger to ud af de fire ovenstående forslag.

De førnævnte landsbyer står over for faldende eller stagnerende befolkningstal og derfor er der et behov for at understøtte landsbyernes evne til at tilpasse sig strukturelle og demografiske forandringer samt styrke civilsamfundets ressourcer og engagement i udviklingen.

Forvaltningen har i vurderingen lagt vægt på, at Sahl, Vinkel, Karup-Kølvrå og Hersom-Bjerregrav udtrykkeligt efterspørger kommunens hjælp til at formulere en fælles retning for byernes/områdernes fremtidige udvikling – hvilket netop er formålet med de lokale udviklingsplaner.

For området Vinkel-Sønder Rind-Rindsholm vurderes det desuden, at det eksisterende klyngesamarbejde giver et stærkt udgangspunkt for en fælles udviklingsplan. Såfremt området udvælges til en lokal udviklingsplan (LUP), skal det indgå i processen, at Økonomi- og Erhvervsudvalget har besluttet at sætte Klovenhøjvej 1A, Sønder Rind, til salg med mulighed for at lokalområdet kan købe ejendommen som lokalt mødested til kultur- og fritidsformål.

En lokal udviklingsplan for Karup-Kølvrå kan være relevant på grund af større anlægs- og udviklingsprojekter i og omkring byen. Heriblandt solcelleanlæg samt byens relation til Flyvestation Karup, Midtjyllands Lufthavn og Karup Kartoffelmelsfabrik. Forvaltningen bemærker, at Karup-Kølvrå indenfor de seneste fem år har gennemgået en områdefornyelse samt har fået udarbejdet en helhedsplan for byen.

Opfølgning til øvrige byer

Forvaltningen vurderer, at flere af de øvrige ansøgninger indeholder konkrete ønsker til fysisk omdannelse, som umiddelbart ikke kan realiseres gennem en lokal udviklingsplan, men som i stedet kan imødekommes via kommunale støtteordninger, eksempelvis Puljen til udviklingsprojekter i mindre byer og landsbyer.

Forvaltningen vil kontakte de byer, der ikke udvælges til en LUP i denne runde, med henblik på at drøfte deres udviklingsønsker og muligheder. På den måde sikres det, at også disse byer får vejledning og støtte til lokale initiativer, selvom de ikke prioriteres i den aktuelle planperiode.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Når udvalget har udpeget byer/områder til arbejdet med lokale udviklingsplaner, indleder forvaltningen en dialog med borgerne, før der fremlægges en sag om igangsættelse.

Processen for de lokale udviklingsplaner forventes igangsat i 1. kvartal 2026 og afsluttet ultimo 2026.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Bilag

Byernes ansøgninger til en lokal udviklingsplan

Procesforløb for lokale udviklingsplaner

Punkt 4: Forslag til årshjul for Landdistriktsudvalget

26/1337

Resume

Landdistriktsudvalget skal drøfte et første udkast til årshjul for udvalgets arbejde i denne byrådsperiode.

Indstilling

Direktøren for Børn & Unge indstiller,

1. at udkast til årshjul drøftes

Beslutning i Landdistriktsudvalget (2026-2029) den 04-02-2026

Fraværende: Charlotte Kjærgaard

1. Udkast til årshjul blev taget til efterretning
2. Årshjulet kommer på som fast punkt og opdateres løbende.

Sagsfremstilling

Historik

Intet.

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

Landdistriktsudvalget drøftede på første møde muligheden for et årshjul for udvalgets aktiviteter.

Første udkast til et årshjul tager udgangspunkt i, hvordan sagerne til Landdistriktsudvalget har været forelagt det tidligere udvalg. Udkast til årshjul er i bilag 1.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Intet

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Bilag

Udkast til Årshjul for Landdistriktsudvalget

Punkt 5: Fortsat drøftelse af konstitueringsaftalen

25/35153

Resume

Landdistriktsudvalget skal med denne sag fortsætte drøftelserne om udvalgets opgaver i forlængelse af konstitueringsaftalen.

Indstilling

Direktøren for Børn & Unge indstiller,

1. at udvalget fortsætter drøftelserne af deres kommende virke som følge af konstitueringsaftalen.

Beslutning i Landdistriktsudvalget (2026-2029) den 04-02-2026

Fraværende: Charlotte Kjærgaard

1. Udvalget fortsatte drøftelserne af deres kommende virke som følge af konstitueringsaftalen.

Sagsfremstilling

Historik

Intet.

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

Landdistriktsudvalget havde på møde den 5. januar 2026, sag nr. 4, en indledende drøftelse af de temaer i konstitueringsaftalen, som er særligt relevante for Landdistriktsudvalget. Forvaltningen foreslår, at udvalget fortsætter drøftelserne med henblik på en konkretisering af temaer for udvalgets videre arbejde.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Intet.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Punkt 6: Forslag vedr. Årets Lokalområde og prisen Landdistrikternes Ildsjæle 2026

26/191

Resume

Landdistriktsudvalget skal kåre Årets Lokalområde 2026 i Viborg Kommune da genindføring af kåring af konkurrencen er indskrevet i konstitueringsaftalen for byrådsperioden 2026-2029.

Indstilling

Direktøren for Børn og Unge indstiller,

1. at udvalget drøfter nyt forslag til format for kåring af Årets Lokalområde

Beslutning i Landdistriktsudvalget (2026-2029) den 04-02-2026

Fraværende: Charlotte Kjærgaard

1. Landdistriktsudvalget besøger de 3 nominerede lokalområde på en samlet besøgsdag
2. Vinderne af Årets Lokalområde og ildsjæleprisen kåres på landdistriktskonferencen
3. Præmiesummen fastsættes til 25.000 kr. og gives alene til vinderen. De to øvrige nominerede lokalsamfund får omtale og en præsentationsvideo til en værdi af op til 15.000 kr.
4. Forslaget om en sten til vinderen erstattes af en stor gavecheck, som kan hænges op i lokalområdet
5. Præmiesummen på 5.000 kr. til vinderen af ildsjæleprisen fastholdes.
6. Der laves en sammenhængende kampagne får Årets Lokalområde og Ildsjæleprisen med henblik på at maksimere fokus på livet i landdistrikterne.

Sagsfremstilling

Historik

Fra 2008-2021 er et lokalområde i Viborg Kommune kåret til Årets Lokalområde. I konstitueringsaftalen for byrådsperioden 2026-2029 er indskrevet genindføring af kåring af Årets Lokalområde. Beskrivelse af format for Årets Lokalområde 2008-2021 fremgår af bilag 1.

Inddragelse og høring

Intet

Beskrivelse

I 2008-2021 er Årets Lokalområde afviklet gennem nominering af 3 byer, med Landdistriktsudvalget som jury, på baggrund af indstillinger fra repræsentanter for byerne. Juryen var på besøgsrunde i de 3 nominerede byer. Efter besøgene kårede juryen en vinder, som blev offentliggjort live i Radio Viborg. Kort efter besøgte juryen igen vinderbyen til et mindre fejringsevent, hvor præmier til alle blev uddelt.

Forvaltningen foreslår, at de nominerede byer inviteres til et møde med juryen, hvor hver by får mulighed for at præsentere deres ansøgning i et mere detaljeret format. På mødet kan byerne uddybe deres motivation for indstillingen, fortælle om de bagvedliggende visioner samt fremhæve de lokale styrker og initiativer, der understøtter deres kandidatur. Juryen vil på baggrund af disse præsentationer – og den samlede helhedsvurdering – træffe beslutning om, hvilken by, der skal kåres som vinder.

Som en del af præsentationen får de nominerede byer mulighed for at få produceret en kort, professionel video, der visuelt og fortællende kan understøtte byens indstilling. Videoen kan eksempelvis indeholde interviews, stemningsbilleder fra lokalområdet eller centrale budskaber, som byen ønsker at formidle til juryen. Efter udvælgelsesprocessen vil videoen blive stillet til rådighed for lokalområdet, så den kan anvendes bredt – eksempelvis på sociale medier, hjemmesider eller i andre kommunikationsaktiviteter, hvor byen ønsker at styrke synligheden af sit arbejde og lokale engagement.

Anslået budget – i alt 130.000 - 180.000 kr.

Præmier – 50.000 - 100.000 kr.

Sten – 7000 kr.

Markedsføring af konkurrencen (annonce + radiobesøg af byerne) – 22.000 kr.

Videoproduktion med præsentation af byer – 45.000 kr.

Diverse – 6000 kr.

Udvalget fastsætter niveau for kontantpræmier.

Vinderen af Årets Lokalområde foreslås kåret på landdistriktskonferencen, der holdes i efteråret 2026. De nominerede byer kan indgå som en del af programmet med en præsentation af deres by. På konferencen kåres også vinderen af prisen Landdistrikternes Ildsjæle.

Prisen Landdistrikternes Ildsjæle

Prisen uddeles i samarbejde med VibLand og har til formål at anerkende og sætte fokus på borgere, som gør en særlig indsats i Viborg Kommunes landdistrikter. Prisen er uddelt årligt siden 2020. Inge Carlskov fra Skringstrup vandt i 2025 og fik overrakt prisen på Landdistriktskonferencen i Frederiks.

Landdistriktsudvalget besluttede følgende på møde i oktober 2020, ([link til sag nr. 5 i Landdistriktsudvalget 27. oktober 2020](#)):

Alle lokale ildsjæle kan indstilles, også selvom disse har en ansættelse knyttet til det de brænder for, hvis indsatsen går udover, hvad der kan forventes i stillingen, og der dermed leveres en frivillig indsats. Dommerkomitéen består af formand og næstformand for hhv. Landdistriktsudvalget og VibLand samt det tidligere års vinder. Flere indstillinger på samme kandidat forbedrer ikke kandidatens chancer for at blive blandt de tre indstillede til prisen, men alene kvaliteten af indstillingen.

Alle borgere kan indstille en lokal ildsjæl fra Viborg Kommunes landdistrikter. Juryen nominerer 3 kandidater blandt de modtagne indstillinger. Indstilling af kandidater sker elektronisk via Viborger.dk

Lokale ildsjæle kan indgå i flere forskellige sammenhænge:

- I en forening eller som privatperson
- Som frivillig eller gennem sit job
- Som enkeltperson eller som en gruppe

Eksempler:

- Formanden for borgerforeningen
- Købmanden
- De grønne landsbypedeller
- Halinspektøren
- Spejderne
- Bestyrelsen for forsamlingshuset
- Initiativtageren til et projekt
- Den, der altid melder sig til at bage en kage

Markedsføring af prisen:

- Direkte mails til diverse foreninger i landdistrikterne (borgerforeninger, lokalråd, forsamlingshuse og idrætsforeninger)
- Facebook (kommunens Facebookside og byerne i landdistrikternes egne Facebooksider)
- Kommunes hjemmeside
- Pressemeddelelse med udtalelse af formand for Landdistriktsudvalget og VibLand
- Gennem VibLand til deres medlemmer
- Trykt annonce i Viborg Stifts Folkeblad og de fem ugeaviser i kommunen
- Radio Viborg: omtale og besøg af de tre finalister i studiet

Budget i kr.

I alt 40.000

Præmie til vinder 5.000

Kunsthåndværk 7.000 (fra kunstner i kommunen)

Diplomer 1.000

Markedsføring 27.000 (annonce og radio: omtale og besøg)

Alternativer

Intet

Tidsperspektiv

Intet

Økonomiske forhold og konsekvenser

Der er i udvalgte dispositionssum afsat 180.000 kr. til Årets Lokalområde pr. år.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet

Bilag

Beskrivelse af format for Årets Lokalområde 2008-2021

Punkt 7: Kommunens forsamlingshuse - Fordeling af tilskud 2026

26/531

Resume

Siden kommunesammenlægningen i 2007 har kommunens forsamlingshuse modtaget et årligt tilskud. Derudover har der, med undtagelse af tre år, været afsat midler til Den Centrale Pulje, hvor forsamlingshusene kunne ansøge om tilskud – baseret på generelle kriterier.

Herudover har Landdistriktsudvalget løbende behandlet enkeltsager vedr. tilskud til renoverings- og vedligeholdelsesprojekter fra forsamlingshusene.

Indstilling

Direktøren for Børn & Unge indstiller,

1. at forslag 1 for tildeling af tilskud til forsamlingshusenes i 2026 godkendes.

Beslutning i Landdistriktsudvalget (2026-2029) den 04-02-2026

Fraværende: Charlotte Kjærgaard

1. Landdistriktsudvalget besluttede at dele den samlede pulje ud i overensstemmelse med forslag 2 i sagsfremstillingen. Tildelingen sker med det formål, at forsamlingshusene skal understøtte liv og aktiviteter i lokalområderne.

Sagsfremstilling

Historik

Landdistriktsudvalget besluttede på møde i januar 2025 ([link til sag nr. 9 i Landdistriktsudvalget den 28. januar 2025](#)) at fordele hele puljen som årligt driftstilskud. Derfor blev der ikke afsat midler til Den Centrale Pulje i 2025.

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

I budget 2026 er der afsat en pulje på 1.208.000 kr. til tilskud for Viborg Kommunes 65 forsamlingshuse.

I 2025 blev hele puljen fordelt som et fast driftstilskud på 18.200 kr. pr. forsamlingshus.

Forslag til fordeling af tilskud i 2026

Forslag 1: (Fast årligt tilskud på 15.000 kr.)

Afsat årligt tilskud	1.208.000 kr.
65 forsamlingshuse á 15.000 kr.	-975.000 kr.
Rest til Den Centrale Pulje	233.000 kr.

Forslag 2: (Ingen tilskud til Den Centrale Pulje)

Årligt tilskud pr. forsamlingshus	
1.208.000 kr.: 65 forsamlingshuse	18.585 kr.

Hvis udvalget ønsker at afsætte midler til Den Centrale Pulje, skal der fastlægges generelle kriterier for ansøgning.

Forvaltningen bemærker, at Landdistriktsudvalget i 2025 behandlede 6 ansøgninger fra forsamlingshuse om tilskud til renovering og større vedligeholdelsesarbejder og i en række tilfælde imødekom ansøgninger med tilskud fra udvalgets puljer og aktuelt ligger der 2 ansøgninger af denne karakter til udvalget.

Forvaltningen foreslår derfor, at udvalget drøfter om der er behov for en særlig pulje til ansøgninger til renoveringsprojekter i forsamlingshusene og om der skal fastsættes retningslinjer for tilskud fra en evt. pulje incl. afklaring vedrørende puljens størrelse og rammer for evt. tilskud.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Ansøgningsfristen for Den Centrale Pulje har været 1. maj med henblik på behandling af ansøgninger på Landdistriktsudvalgets møde i juni måned.

Økonomiske forhold og konsekvenser

De anførte driftstilskud til forsamlingshusene kan afholdes indenfor den i budgettet for 2026 afsatte driftsramme.

Hvis udvalget beslutter, at der skal disponeres midler til en pulje til renoveringsprojekter kan denne evt. finansieres via den på investeringsoversigten afsatte pulje til forsamlingshusene, der udgør ca. 1,9 mio. kr. Dette vil i givet fald forudsætte, at anlægsbevillingen frigives af Byrådet efter indstilling fra Landdistriktsudvalget.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Punkt 8: Meddelelser og gensidig orientering

26/2838

Indstilling

Direktøren for Børn & Unge indstiller til Landdistriktsudvalget,

1. at udvalget tager orienteringen og meddelelserne til efterretning

Beslutning i Landdistriktsudvalget (2026-2029) den 04-02-2026

Fraværende: Charlotte Kjærgaard

1. Orienteringerne blev taget til efterretning.

Sagsfremstilling

- Orientering fra formand
- Invitation til åbning af mobilt aktivitetshus på hjul
- Der efterspørges sparring til lokalområderne om, hvordan man laver den gode fondsansøgning.
- Opmærksomhed på balancen af brugen af frivillige fra landsbyerne i tilknytning til store arrangementer i Viborg by.
- Orientering fra udvalget
- Orientering fra direktøren

Forsikringsordning for landsbypedellerne. Sagen sættes på et kommende møde.

- Invitation til Friluftsrådets debat om grøn trepart

Bilag

Inviation til Friluftsrådet Limfjordssyd Årsmøde.pdf

Punkt 9: Møde- og aktivitetsplan for Landdistriktsudvalget

26/2840

Resume

I henhold til de af byrådet vedtagne retningslinjer for de grundlæggende vederlag og andre godtgørelser til medlemmer af Viborg Byråd, herunder reglerne for tabt arbejdsfortjeneste, skal byrådet og udvalgene godkende aktiviteter, inden disse kan danne grundlag for udbetalinger. En opdateret mødeliste bliver derfor forelagt udvalget på alle møder.

Indstilling

Direktøren for Børn & Unge indstiller,

1. at mødet den 7. maj flyttes til den 6. maj
2. møde- og aktivitetsplanen for Landdistriktsudvalget godkendes.

Beslutning i Landdistriktsudvalget (2026-2029) den 04-02-2026

Fraværende: Charlotte Kjærgaard

1. mødet den 7. maj flyttes til den 6. maj kl. 15.30-19.00
2. møde- og aktivitetsplanen for Landdistriktsudvalget godkendes.
3. Forvaltningen anmodes om at skrive ud til borgerforeningerne og høre, om der er nogle, der vil have Landdistriktsudvalget på besøg som en del af udvalgets ordinære møder.

Sagsfremstilling

Historik

Byrådet vedtog på sit møde den 17. december 2014 ([link til sag nr. 6 i byrådet den 17. december 2014](#)) et samlet sæt retningslinjer for de grundlæggende vederlag og andre godtgørelser til medlemmer af Viborg Byråd, herunder reglerne for tabt arbejdsfortjeneste.

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

Mødelisten (bilag nr. 1) fungerer som en kombination af et overblik over medlemmernes mødeaktiviteter og et styringsværktøj i forhold til protokollerede beslutninger omkring konkrete aktiviteter i forhold til tabt arbejdsfortjeneste (litra f).

Såfremt Landdistriktsudvalget godkender den reviderede mødeliste, godkendes dermed også eventuelle aktiviteter i forhold til udbetaling af tabt arbejdsfortjeneste efter litra f.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Intet.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

For konkrete aktiviteter, der hører hjemme under Styrelseslovens §16 stk. 1, litra f (andre hverv efter anmodning fra byrådet eller dets udvalg) forudsætter retningslinjerne, at der tilvejebringes en protokolleret beslutning fra enten byråd eller udvalg som betingelse for, at der lovligt kan udbetales erstatning for tabt arbejdsfortjeneste.

Bilag

Møde- og aktivitetsplan for Landdistriktsudvalget 2026

Punkt 10: Underskriftsark

26/2837

Resume

Udvalget skal godkende beslutningsprotokollen.

For at godkende beslutningsprotokollen skal hvert medlem underskrive elektronisk i Prepare ved at trykke på ”Godkend”.

Sagsfremstilling

•